

Szanowny Panie Redaktorze,

Odpowiadając na list Pani dr n. med. Joanny Didkowskiej do Redakcji Przeglądu Epidemiologicznego, powołałam się przede wszystkim na cel raportu „Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania”, wyrażony w „Słowie wstępnym”. Pan prof. dr hab. med. Mirosław J. Wysocki podkreśla w nim między innymi, że aktualna i rzetelna wiedza o sytuacji zdrowotnej społeczeństwa powinna być oparta na dobrze działających systemach informacyjnych, a systemy te powinny być synchronizowane z podobnymi systemami istniejącymi w innych krajach Unii Europejskiej. Ponadto, w komentarzu „Od Redaktorów” jest napisane, że w raporcie zostały wykorzystane dane zawarte w uznanych międzynarodowych bazach danych, w tym w szczególności bazy WHO, oraz w kilku przypadkach, także opublikowane wyniki badań międzynarodowych projektów badawczych.

A zatem, zgodnie z intencją Redaktorów temat: „Obciążenie nowotworami złośliwymi w Polsce na tle krajów Unii Europejskiej” podjęto stosując metodologię, która umożliwi wiarygodne porównania kluczowych wskaźników pomiędzy krajami Unii Europejskiej. Jak podkreślono w rozdziale, oparłam się na danych platformy informacyjnej ECO (*European Cancer Observatory*), tj. na bazie danych integrującej europejskie bazy danych o nowotworach, zbudowanej m.in. dla umożliwienia prowadzenia tego typu analiz: (www.eco.iarc.fr). Platforma została opracowana przez WHO we współpracy z IARC (*International Agency for Research on Cancer*), *National Cancer Registry of Ireland* oraz ENCR (*European Network of Cancer Registries*), przy finansowaniu Komisji Europejskiej. Także pod auspicjami IARC zostały opublikowane założenia metodologiczne, które dotyczą wielu krajów, co zostało opisane w rozdziale, z powołaniem się na materiały źródłowe. Platforma ECO jest w Europie szeroko wykorzystywana m.in. do prowadzenia analiz porównawczych oraz do podejmowania decyzji dotyczących polityki zdrowotnej w obszarze zwalczania nowotworów^{1, 2, 3}.

Dodatkową zaletą platformy ECO jest standaryzacja współczynników według populacji europejskiej. Toteż po zniwelowaniu wpływu wieku, analizy wyraźnie uwidaczniają uderzające nierówności w zwalczaniu nowotworów w Europie.

Analizy na potrzeby raportu zostały przeprowadzone w oparciu o dane generowane w dniu 10 września 2012 r. oraz wcześniej. Informacje o względnych wskaźnikach 5-letnich przeżyć zostały zaczerpnięte z publikacji oryginalnych badań, również wymienionych w przypisach rozdziału.

Platforma informacyjna ECO nadal szybko się rozwija w ramach zadania „*European Cancer Information System*” projektu EPAAC (*European Partnership for Action Against Cancer*). W chwili obecnej dostępne są już oszacowania wskaźników dotyczących roku 2012, także dla Polski, oraz niektóre względne wskaźniki 5-letnich przeżyć 5. edycji EURO CARE.

Należy przypomnieć, że zaledwie 30% populacji krajów Unii Europejskiej objętych jest rejestracją nowotworów o standaryzowanej jakości. W większości z nich, szczególnie w dużych krajach europejskich, dane pochodzą z regionalnych rejestrów nowotworów, które spełniają kryteria jakości opracowane przez IARC i ENCR, a ich wyniki estymowane są dla populacji danych krajów, co umożliwia porównania pomiędzy krajami. Stosowane metody statystyczne pozwalają również na wspomniane przybliżenie wyników w czasie, w odróżnieniu od wyników obserwowanych, które z przyczyn metodologicznych zawsze są opóźnione. Bez wątpienia dane obserwowane są nie do zastąpienia w realizacji projektów, które mają na celu ocenę innych wskaźników, np. klinicznych.

Jestem oczywiście świadoma pewnych niedokładności oraz możliwości błędów wynikających ze stosowania metod statystycznych oraz z ograniczonej reprezentatywności niektórych rejestrów w odniesieniu do sytuacji w całym kraju, co dotyczy także i Polski. W dążeniu do zmniejszenia tych błędów wszystkie Europejskie Rejestry Nowotworów zostały zaproszone do aktywnego udziału w projektach wspomagających informacje o nowotworach złośliwych. Należy podkreślić, że niektóre polskie rejestry dysponują danymi o bardzo wysokiej jakości, a jakość innych systematycznie poprawia się. Krajowy Rejestr Nowotworów aktywnie wspiera te działania oraz

1 Ferlay J. et al. 2007

2 Ferlay J. et al. 2008

3 Ferlay J. Et al. in press

systematycznie publikuje wyniki analiz epidemiologicznych opartych na danych regionalnych oraz krajowych. Byłoby dobrze, gdyby jak najwięcej polskich rejestrów uczestniczyło w badaniach europejskich i dostarczało swoje dane na potrzeby platformy informacyjnej ECO, co wpłynęłoby na większą reprezentatywność Polski w porównawczych badaniach europejskich.

Z wyrazami szacunku,
Dr hab. n. med. Magdalena Bielska-Lasota, prof. nadzw. NIZP - PZH
Kierownik Pracowni Prewencji Chorób Cywilizacyjnych